

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronként 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő

Kéziratokat nem adunk vissza.

Fogaras a fagyponton.

Mit hoz a jövő!?

Irta: HALMY GYULA.

Szerte a városban, az egyszerű népek között, félelmes suttogás szállong, amely alkalmasint a krajcáros lapok szenzációi nyomán támadt. És ez a hír nem egyéb, mint az, hogy: néhány hónap múlva vége lesz a mi jó öreg földünknek, mert jön az üstökös csillag, a Biela, amelynek sok millió mérföldes uszálya mérges gőzök és gázokból áll és olyan hosszú, hogy feltétlenül beenyulik a föld atmoszférájába. Ennek pedig az lesz a következménye, hogy levegőnk olyan mérges anyagokkal lesz teli, amely elpusztítja a föld lakóit, embert-állatot egyaránt.

Mindenestre érdekes jelenség, hogy évtizedek elmúltával miként támad fel újra-és újra a „világ végének“ az eszméje. Mire magyarázzuk ezt? Bizonyára nem egyéb az ilyen gondolatok szülője, mint az a tény, hogy az emberek maguk belátják a helyzet tarthatatlanságát. Anynyira elfajul a világ, az emberiség anynyira elsütyed büneibe; elbizakodottságában olyan vakmerő lesz, az élet olyan tarthatatlan stádiumba terelődik, — hogy az emberek maguk vágyakoznak egy kis „világ vége“ után, mert napról-napra tapasztalják, hogy így nem maradhat, a dolgokon változtatni kell.

Hozzájárul ehhez még a gazdasági és az általános helyzet abnormis állapota is. Nő az elkeseredés, szaporodik az elkodvetlenedők száma és így ma holnap oda jutunk, hogy nem is törődünk már azzal, ha csakugyan kisöpri egy

kissé ezt a bünöktől fertőzött vén földet az az üstökös.

Ugy látszik így gondolkozik Fogaras egész közléte, társadalma is. Készül a vég bekövetkezésére. Legalább azt mutatja ez a nagy csend, ez a sztagnálás, hogy eljutottunk a fagypontra, az északi sarkhoz — de nem úgy mint Kock vagy Peary, — ahonnan talán csak a Nirvánába a megsemmisülésbe vezet az út. Ezt kell hinnünk, ezt mutatja a közélet. Mert amíg a társaságos életben gondatlan vidámsággal mulatnak az ifjak, a bálokon lenge fátylakba burkolózva lejtik villitancukat a szép hölgyek, a pompás zsurokon a tea illatos gőzében halk kacagással tereferélnek a vidám párok, — mondjuk, amíg a társaságos életben ennyire vidám a hangulat, — mintha arra gondolnának a jókedvűek, hogy „hátam mögött az özönvíz“ — addig a közélet terén elérkeztünk a „fagypontra.“ Teljes télenesség, sztagnálás uralkodik nálunk az egész vonalon. Mivel pedig Fogaras igazán kevés részt szokott magának az országos mozgalmakból kivenni, — ezta feltűnő lethargiát is hajlandók vagyunk nem az országos politika sztagnálásának betudni, hanem vagy a már eddig szétforgácsolt erők összegyűjtésének, vagy a nagy dolgok előtt beállni szokott szélesendnek tulajdonítani.

Mert azt már csak mégsem tehetjük fel, hogy Fogaras most már elérte a tökéletesedésnek azt a magas fokát,

amelynél tovább már nem mehet, nincs teendője, megalkotott mindent, amire szüksége volt. Sőt épen ellenkezőleg áll a dolog. Eddig csak az apró-cseprő, mindennapos szükségleteinket, az égetően szükséges dolgokat hajtottuk végre, — a nagy dolgok ezután következnek, amelyek annyival inkább is kilátásban vannak, mert hiszen most már az anyagi tehetetlenség is enyhített a kormány, amennyiben a városok évről-évre emelkedő állami segítsége nagyt lendít minden város bénaságán s így Fogaras helyzetén is határozottan lendítenie kell a szubvenciónak.

Fogaras rövid pár év alatt a megújulás korszakát élte.

A várva-várt, modern és tetterős vezető kéz megérkezéssel ujjongó örömkialtással bontogatta szárnyait a renezánsz turul madara. Széll József főispánjának kezdete korszakalkotó mozzanat volt Fogaras életében és a rövid néhány év alatt csendben, finom érzékel és magas politikai tudással oly üdvösen dolgozó munkás kéz áldásait hálaladatos örömmel és a tisztelő szeretet minden jelével konstatálja Fogaras egész társadalma.

Épen ezért nem csodálkozunk rajta, hogy most, amidőn az országos konyhában, ahol a politikát kotyvasztják, olyan zürzavaros helyzet állott be, amelynek kialakulását Fogarasvármegye minden jóérezsű embere aggódó borús szemekkel lesi, — mert hiszen az or-

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, szarvaköhogés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Működnek, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Azzaliban szenvedők már rövid használat után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulus, mirigyduzzadásos, szem-és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos szer a Sirolin. A tapasztalat nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

Sirolin irodalmat F. 13. kívánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffman-La Roche & Co Wien III I. Neulinggasse 11.

Sirolin

„Roche“

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára üvegenként 4 korona.

szágos helyzet hovafordulása, jobbra vagy balra dölése ezuttal a mi szűkebb kis hazánk: Fogarasmegye ekzisztenciája felett is határoz, — nem csodálkozunk rajta, ha minden közügy, minden alkotási vágy, minden előretörésvő terv sztagnál, — mert hiszen amikor egy nem várt fordulat, egy politikai esemény megakaszthatja Fogaras egész fejlődését; megfoszthatja ezt a megyét esetleg attól a férfiutól, akinek megújodását, felvirágzását, fellélekzését, haladását, boldogulását köszönheti, — ha ilyen kétséges helyzet előtt állunk, csoda-e, hogy rezignáltan élünk márhólnapra, nem törődve a világ végével, nem reagálva még az üstökös csillag mérges uszályára sem, — hiszen ha elveszítjük mi a mi vezetőnket, a mi jóltevőnket: a „jog, törvény és igazság“ erős bástyáján álló, ambiciozus, munkás főispánunkat, ennél nagyobb csapás, ennél mérgeesebb üstökös csillag nem kell Fogarasnak.

Mi azonban törhetetlenül remélünk és bizunk a jobb jövőben. Hisszük, hogy valamint az Ur, a világrendszer gondviselője nem azért teremtette „sem-miből“ ezt a csodálatos világot, ezt a gyönyörű földet az ő szépségeivel és csodáival, a rajta sarjadó és növekedő élettel, hogy megsemmisítse, hogy elmulni hagyja nyomtalanul a világűrben; — épen úgy nem kételkedünk abban, hogy Fogarast életében, ekzisztenciájában nem támadhatja meg egy ilyen

döntő csapás, mert miért ismerte volna meg az élet, a virulás, a haladás örömeit, ha ilyen korán, ilyen egyszerre meg kellene válnia azoktól.

Bizzunk tehát az ezeréves hazánk sorsát intéző hatalmakban és reméljük, hogy elvonul majd a boru a most sötét színű látóhatárról, amely szomoruvá teszi Fogarast is és higgyük azt, hogy e néhány hét nehéz aggodalma arra szolgál, hogy még inkább felismerjük azt a kincsét s amit Fogaras Széll József főispánban bír, hogy annál kitartóbban tömörüljünk mellette, így remélhetjük, hogy a megsemmisülés uszálya elkerüli Fogarast, sőt újabb virágzás, újabb fellendülés szülője lesz.

A magyar dalegylet közgyűlése.

F. hó 16-án tartotta a „Fogarasi Magyar Dalegylet“ ez évi rendes közgyűlését. Dr. Hámoszky Oszkár távollétében és megbízásából az ülést dr. Ferenczi alelnök vezette, elnöki megnyitótul az elnök által beküldött beszédet olvasva fel, amelyben a dalegylet eddigi működését vázolta s a továbbfejlesztésszükségességét hangoztatja. Majd a titkári jelentés következett. Beke István adótárnok indítványára a közgyűlés a titkári jelentésnek a „Fogaras és Vidéké“-ben közlését határozta el. A pénztárnok tette meg ez után jelentését, kifejtvén különösen azt, hogy jóllehet a múlt évi hangverseny szép jövedelemmel zárodott, mégis a felmerült rendkívüli kiadások fedezetet nem találtak s ezért dalegyletünk ugyanis csekély alapjához kellett nyulnunk. A számadó bizottság jelentése alapján a közgyűlés a felmentvényt

megadta. Erre elnök a maga és az egész választmány nevében köszönetet mond az eddigi bizalomért és lemond. Egyben az új választás vezetésére Balla Károlyt kéri fel, és bizalmi férfiakul Novák Jánost és dr. Kontesveller Károlyt. A választás eredménye a következő:

Elnök: Dr. Hámoszky Oszkár,
alelnök: Dr. Ferenczi Károly,
karnagy: Heller Frigyes,
titkár: Papp István,
jegyző: Györbiri István,
pénztárnok: Dr. Kontesveller Károly,
ellenőr: Németh Imre,
kottatáros: Rákossy Ferenc,
gazda: Duschka József,
zászlótartó: Jánossi Jenő.

Választmányi tagok és póttagok: Héjas Pálné, Oláh Béláné, Madácsi Gyuláné, özv. Szentpéteri J.-né, Lux Irma, Lesmann Ella, Bedő Ferenc, Biszak József, Borsai Rezső, Vodraska Vencel, Hartmann Károly, Fejér Gyula, Preiszler József, Katona Márton, Fogarasi József és Müller Béla.

Papp István áll. főgimn. tanár, a dalegylet titkára a következő titkári jelentést olvasta fel:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Az idők rohanó árja a mulandóság örök tengerébe ragadta már az 1909. évet is. De örömmel jelenthetjük ki, hogy nem nyomtalanul tűnt el, mert a múlt esztendő a fogarasi magyar dalegylet életében fordulópont, egy szebb jövőnek kezdete volt. Engedjék meg, hogy mielőtt a dalról és annak céljáról pár szót szólnék, szorosabb értelemben vett titkárijegyzői jelentésemet megtegyem.

A múlt év egyik kimagasló eseménye dalegyletünk életében a zászlószentelés és az azt követő hangverseny volt, Lelkemen most is viszhangzanak az ott elmondottak, még most is hallani vélem a szebbnél-szebb dal-

T Á R C A

Ne nézd...

Ne nézd, ne nézd e halavány arcot!
Es ne is kérdezd bánatim okát:
Álmatlanúl, gyötrő gondok között,
Mért viraszatok át annyi éjszakát?

Es ne kérdezd: hogy néma ajkamról
Miért halt el már a mosoly, a dal;
Hogy kedélyem miért oly szomorú,
Mint a téltől tarlott, pusztá avar.

Oh! ne kérdezd... hisz most még korán van
Még most úgy sem értenéd panaszom:
Hogy a sajtó, zaklatott szivemben
Mily nagy kinom van, mily nagy bánatom.

Ha majd szemem végképen lezárom
S többé szivem már sohasem dobog:
Akkor kérdezz: s néma fásult ajkam
Elmondja majd, mért nem voltam boldog.

Madari Irénke.

Grófkisasszony és szabólegény.

... Mintha csak lebegett volna az ifju amazon. Kedves arca kipirult, hollóhaja szabadon lebegett, sötét szeme fenségesen villámlott, keble kecsesen hullámozott. „Akármit mond is, — szolt a mellette lovagló délcog huszártiszthez, — a mellett maradok, hogy igazi erő és nagyság csak a nép, a polgárság közt akad!“

A báró mosolyogva vállat vont. „Tehát az ön ideálja, grófnő, valami becsületes szappanos, kefekötő, cipész vagy szabó?“

Heléna grófnő erélyesen felelte: „Tényleg, valami becsületes munkás ember, akár-miféle iparágból is.“

A báró kedvetlenül rántotta vissza almásszürkáját. „Eh bien!“ — kezdte gunyosan kis szünet mulva — „tehát ha ilyen munka embere elég merész lenne, hogy az ön kezére vágyják.“

„Akkor ez a merészség talán eredménynyel járna — vágott közbe a grófnő, — ámbár tudom, milyen nehézséget okozna polgári kéréssel szemben apám családi gőgje...“

Ezt a regényrészletet olvasta Keszeg Pál szabólegény egy este abban az ujságdarabban, melybe a hentes a szafaládét csomagolta. Keszeg fokozódó érdeklődéssel olvasta a történetet, s vad izgatottsággal habzsolta hozzá a szafaládét. Önkénytelen éljenezésbe tört ki annál a találó megjegyzésnél, mellyel a nemes grófkisasszony a bárót elriasztotta. Sajnos, az érdekesítő történetnek korai végét vetett az ujságlap hiányzó fele.

Ismeretlen érzés töltötte el a legényt. A grófnő hollóhaja, csillogó szeme, szabad-elvű gondolkozása, hullámozó kebele mind-mind eleven állt előtte igéző szépségként. A szerelem őseje csodás hatalommal ragadta meg az ifju lelkét. Pál szerelmes lesz! Belé-szeretett a regény hősnőjébe, kinek történetébe hentesárut pakolnak. Álmatlanul töltötte

az éjszakát. Komor felhő sötétítette el első szerelme kék egét, nem mintha az zavarta volna, hogy sovárgó vágyai tárgyának létezéséről semmi bizonyossága nincs, nem! A nyomtatott betűben való hit rendíthetlenebb volt naiv, gyermekes kedélyében, semhogy valami aféle skeptikus gondolat eszébe is ötlött volna, hogy talán Heléna grófnő hollóhajával, villogó szemével s egyéb nevezetességeivel együtt teljesen légből kapott alak lehetne. Egyéb gondok s számbaveendő körülmények nem engedték az álmat Pál szempilláira.

11 órától 1/2 12-ig az a kérdés gyötrötte, hogy vajjon számíthat-e ő viszonszerelme. E félórai önmagával folytatott vita után, tekintettel arra a nagylelkű nyilatkozatra, mellyel a grófnő a munka embereit megtisztelte, igennel felelt.

1/2 12-től 1/2 2-ig a féltékenység gyötrötte. Tulajdonképen mit akar az a gőgös báró? Honnét jöttek s hová lovagolnak együtt? Egyáltalában miért lovagolnak együtt? De apránként ebben az irányban is megugyogott. Hiszen a grófnő, mint nyilatkozatából tisztán látszik, teljesen ismeri ennek a gyűlölt embernek lelki sivárságát és felfuvalkodottságát. Erről az oldalról tehát nem fenyeget veszély.

De az apa, Helénának őseire büszke apja! Ez hajsali 3 óráig gyötrötte szegény szabót. Bele fog-e egyezni a merev aristokrata lánya rangon aluli házasságába? Mint a grófnő is helyesen utalt erre, mindenesetre

lamokat, még fülembe csengnek vegyeskarunk hatalmas akkordjai. E sikerből kivette a maga részét mélt. Asszonyunk, aki a zászlóanyai tisztet volt szives elvállalni és aki meleg szeretettel viseltetik dalegyletünk iránt. És az a disztagság, diszoklevél, amelyet Ő méltóságának hálánk jeléül átadtunk, csak gyenge elismerés részünkről. De szimboluma az oklevél lelkünk meleg elismerésének, s mély tiszteletünknek, amelynél nagyobb hálával ember embertársának azt hiszem nem adózhatnánk.

Hasonlóan róttuk le köszönetünket volt titkárunk, Szentgyörgyi József igazgató iránt is, aki lankadatlan buzgalommal szolgálta dalegyletünk ügyét 15 éven át, s melyről ő köszönő levélben szerényen így nyilatkozik: „amit tettem, azt nemcsak nekem, hanem bármely jó hazafi és magyar embernek meg kellett volna tennie.“

Egy másik fontos dolog alapszabályaink módosítása volt. És itt méltányolni kívántunk egy körülményt, amely tulajdonképpen a módosításra birt. Ismert dolog. Tagadhatatlan, hogy a magyar dalegylet hatalmas fellendülésében az oroszlanrész a mélyen tisztelt hölgyeket illeti meg. Minden fellépésük igazi műélvezetet nyújt, amely nemcsak belső becsében, hanem külső nyilvánulásaiban is szingazdag képet tár elénk. Ezt igyekeztünk állandó hálánk mellett azzal honorálni, hogy a dalegylet vezetésében részt engedünk m. t. hölgyeinknek, amennyiben választmányunk 6 tagját az ő soraikból kívánjuk választani. Hisszük, hogy ezzel ügyünket teljes diadalra visszük.

A módosítás egyik számottevő része az utazási alap megteremtése. Hiszen csak kölcsönös érintkezéssel, hasonló egyesületek meghallgatásával fejlődik izlésünk és emelhetjük a nivót. Hogy ez megvalósítható legyen és hogy a már közel jövőben rendezendő or-

szágos jellegű brassói dalegyleti jubileumi ünnepségeken, valamint nagy művésznők, a magyar zene kiváló művelője Liszt Ferenc születésének 100 ik évfordulóján Budapesten rendezendő ünnepségeken részt vehessünk, a működő tagok félévi 50 fillérrel adóznak a dalegyletnek. Azt hiszem, ily kis áldozatot szivesen hozunk ügyünk előbbre vitelére.

Egy igen jelentős körülményt kell itt még konstatálni. S ez az, hogy Fogaras város közönsége kezd megérteni bennünket, a társadalom meleg támogatásban részesít és kezdi belátni, hogy a magyar dalegyletnek élni kell. Ezt mi pedig azzal honoráljuk, ha minden igyekezetünkkel a magyar dalt az őt megillető helyre emeljük.

Még egy köszönettel tartozunk a fogarasi nagytiszt. ref. egyházközségnek azért a tetté vált elhatározásáért, amellyel alapító tagul belépett egyesületünkbe.

Az anyagi állásunkat igen tisztelt pénztárnokunk fogja előterjeszteni.

A dalegylet ügyeit különben 9 választmányi ülésben tárgyaltuk.

Tehát a mult évben történetekben a jövőre nézve oly erkölcsi tőkét nyertünk, amely meghozza a maga kamatait. Tulajdonképpen mi is ez az erkölcsi tőke? Ezt nekünk, magyar dalosoknak feltétlenül tudnunk kell. — A dal a léleknek megnyilatkozása. A magyar dal a magyar léleké. Épen ezért a magyar dal művelése különösen nálunk felette fontos. Ez egyesít bennünket, ez teszi szorosabbá a köztünk levő kapesot, a mely nem más, mint a tárgyalalmi együttérzés. Már pedig itt erős magyar társadalomra van szükség. Ez kívánatos nemcsak a helyi, de általában a magyarság ügyének előmozdítására. A magyar ember dal nélkül el sem képzelhető. A magyar dalol örömben, bujában, bánatában. „A magyar dal —

mondja a magyar dalosügynek egyik lelkes harcosa — nemcsak hangulatok keltésére és festésére való, nemcsak fűszer, hanem önmaga — cél. Hatalmas és bűvös erőforrása a népléleknek, melyet fejleszteni, ápolni, képezni: nemzeti feladat s azért minden honfi lelkesedésére és támogatására érdemes és méltó.“ Szép, igaz szavak, mert a magyar dal művelése a legszebb, a legeszményibb áldozat, amelyet a nemzeti kultúra oltárára tehetünk, a legszebb ima a magyarok Istennéhez, a legfényesebb biznysága a magyar haza szeretetének. „Aki a magyar dalt műveli — mondja Zichy Géza gróf — az a nemzet lelkét szolgálja és oly lángot gyújt, melynek melegénél a hazafatlanság dermesztő közönyössége föleged s megtanul hazát és nemzetet szeretni.“

Mily szép magát valamely eszményi célnak szentelni, különösen a mai érdekhajászó világban. S lehet-e szebb cél, mint a dal művelése? Ez emeli ki lelkünket a hétköznapiasság szürkéségéből a felső régiókba, hol tisztább a levegő, ahol mentes minden az érdektől. S különösen a magyar dal művelése. „A magyar dal hangjai az elveszett szabadság zokogását visszhangozzák, de viszont a magyar dal tüzeben mindig a felébredés szabadság szava zeng.“

Vegyük ki részünket ezen ideális munkából továbbra is azzal a hévvel és szeretettel, amely a magyar dalosügy iránt eddig is lelkesített, teljék meg szívünk szeretettel a magyar dal iránt és lelkesedéssel minden iránt, ami szép, ami magyar, mert akkor sikerülni fog felépíteni a magyar dal nemzeti oltárát, a haza dicsőségére. Zengjen tehát továbbra is a dal, amely a magyar szívet magával ragadja, zengjen a dal honszerelméről, zengjen a dal, hogy eszményekért tanítsuk lelkesedni a sziveket és tegyük boldoggá e hazát.

kemény harc lesz. De végül is engedni fog az öreg, ha látja, hogy — hihetőleg egyetlen — leányának boldogsága forog szóban.

Most már vidám gondolatok üzték el e gondteli mérlegeléseket. A jövő rózsaszínben sugárzott Pálunknak. Mint boldog vőlegény vonul majd bé a főuri várba. Helénát tenyerén hordja, sétálgat vele a parkban, kosikáznak stb. A bárót udvariasan, de határozottan eltiltja a háztól. Sör, libasült s más e féle lesz bőven. A szabómesterséget természetesen rögtön szegre akasztja... Hohó! De a grófkisasszony rajong a „becsületes munkás“-ért. Hát jól van, erre nézve is majd csak megegyeznek.

Igazán csodálatos, hogy milyen jelentéktelen körülmények hiúsítják meg néha a legszebb terveket. Reggel jutott csak eszébe Keszegnek, hogy Heléna bővebb címét nem tudja. A lap további számaiban bizonyosan meg lesz ez is, de sajnos az ujság címe nem volt rajta a hozzájutott részen. Elszaladt a henteshez, de hiába! eféle ujság nem volt több az egész boltba!

Keszeg Pál megsemmisülve érezte magát. Nem indulhatott neki találomra a világnak, mint a mesebeli királyfi, hogy szerelmét keresse. Mély buskomorságba esett. Végül sorvasztó láz szegezte az ágyhoz. Győzött ugyan a mesterlegény egészséges, erős szervezete a betegségen, de lelki nyugalma, vidámsága eltűnt. Enyészhetetlen nyomokat

hagyott lelkében a szafaládéval hozzájutott amazon.

Ugorjunk át néhány esztendőre, Keszeg barátunk elvett egy vagyonos, kövér özvegy szabónét, s jó dolga van. De bár reménytelen szenvedélye nem oly győtrő már, szíve még mindig Heléna grófnőé. Felesége többször hallotta, amint almlában a Heléna nevet susogta, és komoly jelenetekre adott okot, de Keszegné értelmes, derék asszony volt; a hogy megtudta férje beszédéből, hogy az szerelmesét, valami Heléna grófnőt nem vehette el a gögös apa ellenszegülése miatt, nem faggatta tovább, gyöngéd lelke nem akarta a beheggedt sebet föltépni.

A végzetes szafaládé-vacsora után 20 esztendővel kertjébe vacsorázik Pál gazda. Körötte felesége, gyermekei, segédei. Megaranyozák e képet a leszálló nap visszasütő sugarai. Vacsora után az urnak hirtelen nagy gusztyusa jött sajtra. „Eredj Jóska, szólt legnagyobb fiához, hozz egy darab svájci sajtot a boltból!“

Jóska elmegy s hoz sajtot. Csodálatosan játszik néha a végzet az emberrel. A sajtot valami régi, megsárgult ujságdarabba osavarta a boltos, ebben végződött a grófkisasszony regénye. Pál még a sajtot ette, véletlenül a papirosra nézett, aztán úgy felugrott, mintha vipera harapta volna meg. „Mi van az ujságban? Tán háboru lesz? kérdezte aggodalmasan az asszony.

Keszeg némán bámult a papirosra. Végre tompa hangon tördelte: „Ha! mégis hozzáment! ezt nem hittem volna róla.“ De hát kiről van szó? faggatta az asszony. Helénáról.

Igen? Na hát mi lett Helénával?

Pál rezgő hanggal kezdte olvasni:

„A bevezetésben irt események után 20 esztendővel Helénát és a bárót mint boldog párt találjuk, körülvéve egy csapat piros-pozsgás gyermekkel. A kastély erkélyén állanak s a nap lementét élvezik. „Hát sajnálod-e még, Heléna, — kötődik a báró, — hogy az élet utjára nem valami becsületes mesterembernek, hanem nekem nyújtottad kezod?“

„Elvben még mindig a munka embe-reihez vonzódom — szól mosolyogva a szép asszony, — s ha az igazi eljött volna, bizonyosan nem hozzád megyek. De ugy látszik nem ez volt a sorson. „Szókkakas, boszorkány“ szidja a báró, de megindultan borulnak egymás karjába.“

Könnyes szemmel tette le a szabó az ujságot. „Igen, Heléna! — sóhajtott keserűen, — nem ez volt a sorunk. S ha meg-gondolom, hogy e nélkül is tisztességes módba s derék feleséghez jutottam és hogy kényelmetlen dolog, ha egy egyszerű iparos egy gögös, fenhéjázó mágnás családba kerül: ugy be kell ismerjem, hogy így talán jobb.“

„Ugy bizony!“ rebegte Keszegné s meghatottan ölelték meg egymást.

(Németből) Gagyi Jenő.

A jelenvoltak a lelkes hangú titkári jelentést éljenzéssel vették tudomásul.

Majd a választások megejtése után elnök a megválasztottak nevében köszönetet mondva, a közgyűlés véget ért.

Szabad Lyceum.

E hó 15-én kezdődött a Fogarason működő Szabad Lyceum előadásainak harmadik évi sorozata. A főgimnázium épületének természettani előadó terme, amelyet ezekre az előadásokra berendeztek, az első alkalommal szűknek bizonyult, annyi érdeklődő gyűlt egybe Babits Mihály főgimnáziumi tanár felolvasásának meghallgatására. Ez az érdeklődés bizonyára az előadó személyének is szólt, mert már Fogaras is kezdi érezni azt a ritka szerencsét, hogy falai közt tudhatja ezt a bámulatos intelligenciájú és immár országszerte nagybecsült fiatal költőt, — de mutatta ez az érdeklődés azt is, hogy a Szabad Lyceum végre hosszas vergődés után Fogarason is gyökeret tudott verni. Mert, valljuk meg, az eddigi előadások látogatottságáról erre következtetni nem lehetett, — hiszen az elmúlt évben is átlag alig harminc érdeklődőt láttunk az egyes előadásokon. Reméljük az ideai kedvező auspiciumok, az első előadás nagy sikere nyomában a Szabad Lyceum Fogarason is élni fog.

Pedig az első előadás tárgya olyan volt, hogy maga az előadó is aggodalommal várta, vajjon a közönségben lesz-e fogékonyság és érdeklődés iránta. „Nagyon komoly u. n. száraz dolgokról fogok beszélni, így kezdte Babits Mihály felolvasását, — s felolvasásom címével el akartam ijeszteni mindenkit, a ki a komoly dolgokat nem szereti; kérem tehát a bátrakat, akik minden ijesztés dacára idejöttek, hogy a tág kilátás reményében meredek útra legyenek elszánva.“ De a hallgatóság nem rettent vissza a meredek út fátalmaitól, hanem bátran, lelkesen követte az előadót, aki a *filozófia történetének* rejtelmes kanyarulatain vezette előre s útközben a tudós vezető ékesszólásával mutatott rá a jobbra-balra felbukkanó rejtelmes csodákra, az emberi szellem, az emberi gondolkodás nagyszerű műveire.

A görög „ősanyag-kutatók“ naiv tapogatózásain kezdve így jártuk át a görög gondolkodás birodalmát, itt-ott hosszabban megállva, hogy gyönyörködjünk *Sokrates* nemes alakjában és *Platon* eszmetanában, a kinek szemében ez a mi látható világunk csak az érzékek csaló játéka, mert az igaz valóság az eszmék világa, a hol minden a maga igaz mivoltában tűnik elénk a látható világ árnyképei helyett.

Platon után megismerkedtünk a nagy tanítvánnyal, *Aristotelesszel*, a kinek

rendszeresebb elmét a gondolkodás egész történetében nem találhatunk. Láttuk, mint fogadja el *Aristotelest* a katolikus egyház *Aguinói* szent Tamás interpretálásában hitelesnek, az egy-filozófusnak, a kinek tanait az egyház dogma-erővel ruházta fel s az ellenök fellépőt megégettei vagy kiközösíti az egyházból.

A scholasticismus (iskola-filozófia) bilincseiből a filozófiát a nagy, gazember és nagy — böles *Verulami Baco* szabadítja ki, a ki a tekintély filozófiájával szemben a *tapasztalat* fontosságát fejtegeti. *Baco*val párhuzamban lép fel *Descartes*, a nagy francia filozófus, a ki a matematika módszerét tartja egyedül célra vezetőnek, a filozófia nagy problémáinak megfejtésében kiindulási pontul pedig az *Ént* jelöli meg, mert mindenről kértelkedhetem, hogy valójában létezik-e, vagy csak álmodom, hogy létezik, de *én* vagyok, hiszen gondolkodom, tehát lennem kell.

Ily módon fejlődik ki a harc a filozófia két iránya: az *empyrismus* (tapasztalat) és *rationalismus* (okoskodás), vagy másképen a *sensualismus* (érzékek útján szerzett ismeretekből kiinduló) és *idealizmust* az énből kiinduló filozófia irányai közt.

S e harc frissítőleg hat a scholasticismusból kiszabadult elmére, a nagy filozófusok egész serege lép fel egymásután: *Leibnitz*, *Spinoza*, *Locke*, *Berkeley*, *Hume*, végül *Kant*, aki annak megállapításával, hogy a *tér* és *idő*, a metafizika e két rejtélye, tulajdonképpen nem léteznek, ezek csak az *én* tapasztalatom formái, — egyszersmind azt is kimondja, hogy a *Ding an Sich* (magánvaló) tehát igazság meg nem ismerhető s így a filozófia munkája hiábavaló.

Ugyanez volt az eredmény a görög filozófiai kutatásoknál is, mikor a *sofisták* tagadták az abszolút-igazság létezését. A filozófiát ekkor *Sokrates* mentette meg, az újkori filozófia megmentője pedig *Shopenhauer* volt.

Sötét, szinte vigasztalan kép tárul elénk *Shopenhauer* filozófiájából. Van *Ding an sich* s ez az *én* belső lényegem, s ez az *akarát*. De mi más az *akarát*, mint az a törekvés, hogy valami hiányt pótoljak? Minden hiányérzet szenvedés. *Én* *akarát* vagyok, tehát *én* *szenvedés* vagyok. S a világ is *akarát*, s a *világ* is *szenvedés*. S ebből a szenvedésből alig van menekülés, a művész ideig-óráig, egészen pedig csak a szent tudja elérni a negatív boldogságot, a szenvedéstelenséget, a teljes megsemmisülést, a *Nirvánát*. — Ebbe a sötét keretbe illeszkedik be minden e világon, a szerelem is, a melynek célja semmi egyéb, minthogy e szenvedést az utódokra is átszármasztassa s így tovább is fenntartja.

Shopenhauerrel beléptünk a modern filozófiába. Most lép föl *Darvin* a kísérleti lélektan, — *Coute* a szociologia megalapítója, *Spencer* a fejlődés (evolutionismus) filozófiájának fölépítője, *Hückel*, *Nietzsche*, *Poincaré* és a most legdivatosabb francia filozófus, *Bergson*. Az előadó e nevekhez fűzve adja elő a modern filozófia főbb problémáit, rámutatva, hogy fakad ki egyik rendszer a másikból, — különösen szeretettel időzve *Nietzsche* mistikus, költői tanítása mellett, s vázolván *Übermensch*-ét (ujembernek fordítja) — bemutatja, mint vergődik, küzködik az emberi elme, hogy a világ nagy rejtélyeit megfejtse — és mindeddig hiába.

„Ime azt gondolhatná valaki, — hangzott a befejezés, — hogy az emberi szellem minden korokban fáradtságosan építi magának a haszontalan filozófiákat, csak azért, hogy újra lebontsa őket, s talán jobb volna a hasznos tudományok körében maradni, mintsem ily elméleteket halmozni rakásra: de nem szabad felednünk, hogy az emberi szellem oly utas, aki ha egy csúcsra felért, onnan körül is akar nézni; oly hódító, aki ha elfoglal egy várat, ott ki is akarja tüzni a zászlóját. Megfogja találni a filozófia az igazságot? Nem! de küzdeni fog érte, — és csak ennyit akar.“

* * *

Kissé hosszasan foglalkoztunk *Babits* előadásával, de még így is túlröviden. Egy ilyen gyenge kivonatban legfőlebb azt tudjuk éreztetni, hogy micsoda óriási tárgyat ölelt fel az a másfél-kétórás előadás, a melyet a közönség — nem ijedve meg az előadó figyelmeztetésétől — mindvégig érdeklődéssel hallgatott, — de még csak sejtetni sem vagyunk képesek az előadásnak belső és külső szépségeit: azt a könnyedséget, amellyel a nehéz tárgyat közérthető módon tudta előadni, a gyönyörű gondolatokat, a melyeket a filozófia költői és mély problémáiból csak az vonhat le oly költőien és mély látással, a ki maga is költő és filozófus, — végül a szép előadást, a mely magában véve is megérdemelte a lelkes tapsot, a melyet a hálás közönség az előadót jutalmazta.

Lb.

H I R E K.

A korczolyapálya.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjának 1909. évi 48-ik számában egy rövid hírecske jelent meg, amely a jégpályára vonatkozott s megjegyezte, hogy a városunkban működő és oly nagy hézagot pótoló „korcsolya-egyesület“ sok sportkedvelő embernek kívánságát teljesítené, ha a jégpályát

két részre osztaná, úgy hogy az elemi iskolások s a gimnázium meg a polgári leányiskola alsóbb osztályos növendékei elkülönítve legyenek a felnőtt s már gyakorlott korcsolyázóktól, mert azok ott gyerekes csinyjeikkel a felnőtt korcsolyázóknak csak akadályul szolgálnak. Azonban kitünő korcsolyaegyesületünk amely pedig oly nagy súlyt fektet arra, hogy a tagok jól érezzék magukat, és olyan buzgó, rátermett kezek vezetősége alatt áll, csodálatosképen, ezen kérést semmibe sem vette s amint már Fogarason szokás, bizonyára azt gondolta, ahogyan elértünk eddig a jégpályán, elérünk majd ezután is valahogy, maradjon minden a régiben. Pedig nem úgy van! mert a korcsolyázás már a legszélesebb körökben is a legnagyobb elterjedésnek örvend. Fialat és öreg, szegény és gazdag hódol e sportnak, mert nemcsak az életvidor s sportkedvelő fiatalság kedveli, szabad ég alatt, a tiszta friss téli levegőn, a tükörsima jégen kénye-kedve szerinti szaladgálni. A jégpálya látogatóinak száma tehát évről-évre nő s az a pálya, amely lehet, hogy 10-15 évvel ezelőtt elég nagy és kényelmes volt a korcsolyázók befogadására, most bizony nagyon kicsiny.

Különösen az idén vehető észre, hogy a pálya nem eléggé kényelmes. Halifax ugylátszik még több hívet tudott összehozni, mint tavaly. Szébbnél-szebb leányok és asszonyok kacajától harsog a lég s a „bognizások“ közepette, kar a karban, kéz a kézben, rózsás színűvé válik a való s pár pillanatra elfelejtik azt: „mi a gond s mi fáj.“ Hirtelen azonban egy csoport gyerekek ugynevezett „csapó“-ja zavarja meg a szürke köznapi életet feledő párt, s egy pár pillanat múlva már kérdezzük, hogy „mi a gond s mi fáj.“ A jégpálya látogatóinak nagy része apró iskolás gyermek, akik folyton az ember lába körül szaladgálnak, úgy hogy az embernek mindég figyelnie kell, nehogy a kis leányok közül valakit legázoljon. Képzéjük el tehát kérem, hogy mily kínos dolog ez a felnőttekre, hogy lépten nyomon kis gyermekekbe akadnak. S remélem, hogy a jégre járó valamennyi felnőtt egyén kívánságát tolmácsolom, midőn kérem az egyesület vezetőségét, hogy az elemi iskolásokat, meg a gimnázium és a polgári leányiskola alsóbb osztályos növendékeit kü-

lönítse el a nagyoktól. Meglehet ezt nagyon könnyen tenni, mivel van még elég hely a vár körül s különösen nagyon alkalmas erre a vár bejárata felé eső résznek a megnagyobbítása. Azon a részen a kicsinyek nagyon jól elférnének s nem lenne oly sok fölfordulás s oly sok panasz ellenük.

Ha azonban az egyesület, ezen csekély módosítást bizonyára anyagi okoknál fogva meg nem valósíthatna, hát legalább az esti korcsolyázást szabályozná. Azt vélem, hogy a pálya csak kizárólag a felnőttek részére legyen nyitva, természetesen beleértve ide a gimnázium meg a polgári leány iskola felsőbb osztályait, mert este azok jönnek leginkább, a kiket a napi foglalkozás leköt s csak este szakíthatnak maguknak 1-2 órát, hogy a jégpálya gyönyöreiben részt vegyenek és ezeknek még nagyobb bosszúságot okoz a folyton utban levő gyermekcsereg. Elég ha a kisebb gyermekek délelőtt és délután korcsolyáznak. Legyen este tiszta tőlük a pálya, úgyhogy ne kelljen folytonosan aggódni, hogy most-most fordítok fel én valakit, vagy pedig engemet szed le a lábamról valami gyerekes csiny. És ezen nem segít a gimnázium udvarán létesítendő korcsolyapálya sem, mert ott csak tornaórák alatt korcsolyáznak a fiúk, de azért a társaságba vágyódnak ők is és szorgalmasan járnak a jégre.

Ennyiben akartam tisztelt szerkesztő ur, véleményemet a jégpályánkról elmondani s remélem hogy a korcsolyaegyesület ezen változásokat, ha nem is egészben, de részben bizonyára megfogja valósítani. S ekkor a korcsolyázás, amely nemcsak gyönyörűséget szerez, hanem az egészségre is rendkívül jó hatással van, még nagyon is sok hívet fog szerezni városunkban, akik eddig ezen fölhozott okok miatt nem mertek a jégre járni.

Egy korcsolyázó.

— **Személyi hír.** Duka és Szentgyörgyvölgyi Széll József vármegyénk főispánja f. hó 20-án este Budapestre utazott, az új kormány megalakulása és beköszöntése alkalmából. Tudvalevőleg főispánunk már régebben beadta lemondását, tekintettel a kormányválságra. S egyes-egyedül tőle függ, hogy megtartja-e állását ezután is. Erre az új kormány programja után határozza el

magát főispánunk. A mi legőszintébb óhajtásunk az, hogy bár csak maradna meg ezután is, hogy azokat az alkotásokat, melyeket megkezdett vármegyénkben diadalmasan be is fejezhetné!

— **Ritka vendég.** Klobucsár Vilmos lovassági tábornok, a m. kir. honvédség főparancsnoka városunkba érkezik, hogy a helybeli várkaszárnját megszemlélje.

— **Emlékeztető.** Az izr. nőegylet ez idei, nagysikerűnek ígérkező álarcos estélyét ma, január 23-án este tartja a Transsylvania szállóban. Erre az érdekes, eseményszámba menő estélyre ismételten felhívjuk közönségünk b. figyelmét.

— **Szabad liceum.** E héten lapunk megjelenésekor Krebsz Ernő főgimn. tanár tart előadást vetített képekkel „A Rajna a német költészetben“ címen. Ismertetését jövő számunkban fogjuk hozni. A jövő héten, január 29-én a rendes időben (d. u. 5 órakor) Ábel Janka, polgáriskolai tanítónő tart ugyancsak vetített képekkel előadást Párisról. Reméljük, hogy a közönség az első előadáson tapasztalt érdeklődéssel fogja a többit is látogatni.

— **A ref. nőegylet műsoros estélye.** Méltóképen sorakozik a két kitünőnek ígérkező mulatság sorába a harmadik, a ref. nőegylet február 5-iki estélye, amelynek sikerén oly buzgón fáradoznak a lelkes hölgyek. A program rövid, vidám és épen ezért frappáns hatása lesz. Egészben véve ez az estély sem fog hátra maradni a ref. nőegylet hagyományos jósikerű, kedélyes mulatságai mögött, sőt arra van hivatva, hogy emelje, fokozza az eddigi sikereket. Reméljük, hogy közönségünk tömeges megjelenésével honorálja majd a fáradhatatlan elnöknő nagy munkásságát.

— **Február 1. Al. főgimnáziumunk ifjúsága és a febr. 1-én lezajló estély szereplői** pompás hangulatban, a legjobb reményekkel készülnek a főgimnázium műsoros estélyére. A meghívók e héten mentek szét és mi hiszünk, hogy a buzgó rendezőség nem hiába fáradozik majd, hiszen áldozatkész közönségünk mindenkor kegyesen demonstrálta elismerését és rokonszenvét a kitünő intézettel szemben.

— **Baleset.** Ludu George 21 éves bethleni lakos hust szállított Nagyszebenbe. De a kocsis ügyetlensége folytán a kocsi Porumbák tulsó végén felfordult s a legényt összezúzta oly annyira hogy ott nyomban meghalt.

— **Új román bankjegyek.** Romániában a jövő év elején új bankjegyeket hoznak forgalomba. Az új román bankjegyek viola színűek és Párisban készítik őket.

— **A főgimnázium estélye.** Egymás nyomában közelebb kerülnek a különböző egyesületek estélyei, baljai. Köztük február 1., a főgimnáziumé is. Van egy varázs, mely ezt az estélyt megkülönbözteti valamennyi társától. Nincs sem felekezeti, sem nemzetiségi

A valódi SINGER varrógépek főraktára.

Előnyös részletfizetési kedvezmény, legmesszebbmenő jótállással. Ingyen tanítás gépvarrásban, himzésben u. m.: lapos, homok, azsur, aplikáció, korgre, spanyol, smyrna stb. !!
A legkényesebb **fegyverek, varrógépek és kerékpárok** javító műhelye, vadászfelszerelési cikkei, kerékpárok és alkatrészek dúsz választékban.

SÁRKÖZY JÓZSEF,
puskaműves és mechanikus. (Bethlen-utca 4.)

vagy szociális jellege. Mikor szemünkbe ötlük ifjúságunk ezen intézetének igazán optikai példás vonása, önkénytelenül is visszagondolunk az első érettségi alkalmából rendezett közvacsorára és az ott elhangzott pohárköszöntőkre. Négy felekezet papja: Áron Miklós, Balla Károly, Fleischer Samuel, dr. Kelemen Adolf lelkészek mint az intézetben működő hitoktatók szebbnél-szebb szavakkal méltatták az esemény jelentőségét. Mind nyomtatékosan kiemelték az intézet működésében azt a vonást, hogy a magasabb műveltséggel egyszersmint ápolója a felebaráti szeretetet és az egymással való békés megférés melegítő tüzhelye. És hangsúlyozták, hogy az intézet első érettségije nemcsak egyeseknek és az intézetnek, hanem a városnak kulturünnepe, mely méltó dícséretére, — büszkesége Fogarasnak. Reméljük, sőt látjuk a jegyek előjegyzéséből, hogy az estély mindnyájunkat egyesítő humánus kulturünnepnek készül, melynek áldásosan nevelő, az egymásiránti türelmet, szeretetet hirdető hatása bizonyára gyümölcsöt hoz gyermekeinkben és magunkban. Műsor: 1. Nyitány. Előadja: az ifjúsági zenekar. 2. a) A zene, b) Hová siet a fürgé nép. Előadja: az ifj. vegyeskar. 3. Felolvas Babits Mihály főgimn. tanár. 4. Magyar népdalokat énekel zongorakísérettel: Kostend Vilmos VIII. o. tanuló. 5. Egy álom. Terzett; előadja: hegedűn Nádasy Dániel, harmoniumon Albrich János, zongorán Papp István főgimn. tanárok. 6. Kettős jelenet Berczik Árpád Protekciójából; előadja: Hintz Jenő és Herpeu Vazul VII. o. tanulók. 7. a) Ha elmegyek . . . b) Ha madárka . . . népdalokat éneklő ifjúsági vegyeskar. 8. A cigánytáborban. Előadja: az ifj. zenekar. Zongorán kíséri: Major Kamilla urleány, harmoniumon: Papp István főgimn. tanár.

— Kiszállási költségek a cséplőgépek mentőszekrényeinek megvizsgálásánál. Fogaraszvármegye alispánjának a főszolgabírók által a cséplőgépeknél levő mentőszekrények megvizsgálása alkalmával felszámított kiszállási költségek tárgyában kelt feliratára a belügyminiszter a következő leirattal felelt: „Utalással a fentjelzett tárgyban hivatkozott szám alatt kelt előterjesztésére, tudomásvétel végett értesitem alispán urat, hogy tekintettel a V. Ü. Sz. 25. szakaszának utolsó előtti bekezdésében feglyaltakra, magam is teljes mértékben osztom alispán urnak hivatkozott jelentésében kifejtett azt az álláspontját, hogy az említett utiátalánnyal ellátott tisztviselők szóban levő kiszállási közérdekű kiszállásoknak tekintendők, melyekért tehát külön napidíjat és fuvar fel nem számíthatnak, hanem azokat utiátalányuk terhére tartoznak teljesíteni.“

— **Iparkamarai tagok választása.** Miután városunk érdeke az, hogy az iparkamarai tagok választásánál minél hathatósabban érvényesítsük jogainkat, felkérjük kereskedő és iparos polgártársainkat, hogy a f. hó 25-re kitűzött választáson minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. A választás d. e. 9 órakor kezdődik és déli 12 óráig tart.

— **Megbüntetett kivándorlási ügynökök.** Nagyszébenből jelentik: A nagyszébeni határrendőrség e héten két kivándorlási ügynököt ért tetten, akik a Karlsberg H. kivándorlási társaság részére kivándorlókat szállí-

tottak. Az egyik Toma Iván nagyvajdalfalvi lakos, akit egy havi elzárásra és 200 kor. pénzbüntetésre ítélték, a másik Dragos Juon, akit egy havi elzárásra és 100 kor. büntetésre ítélték.

— **Kitiltott forradalmár.** A nagyszébeni rendőrség elfogta Lodopulos Jean görög alattvaló, ruszosuki lakost, aki egy alezredes lakására akart betörni. A rendőrségen a nála talált iratokból megállapították, hogy összeköttetésben áll zürichi, párisi és pétervári gyanús egyénekekkel, ami arra enged következtetni, hogy a macedoniai forradalmi bizottságnak egyik tagja. A nagyszébeni határszéli rendőrség Magyarország területéről örökre kitiltotta és azonnal Görögországba toloncoltatta.

— **Kis szökevények.** Kolozsvárról írják: Talán a börtönök lakói sem vágyakoznak annyira a szabadság után, mint a javítóintézetek apró dezertorai, akik egyébként nincsenek szigorú rabságban. Csaknem minden hónapban megszökik egy-két vakmerő gyermek a kolozsvári javító intézetből. Az elmúlt ősszel négyen vagy öten szöktek meg és az egyik elfogott fiú öngyilkos is lett a fölötti bánatában, hogy kézre került. Az övintézkedések ugylátszik hiába valók, mert a szabadság után vágyakozó gyermekek a legfurfangosabb módokat eszelik ki a szökésre. Egyik elmúlt éjszaka hasonló rejtélyes és furfangos módon szökött meg két javítóintézetbeli növendék, névszerint Balog Károly és Zablár Imre. A fiúk, a kik most járnak a tizenhatodik évükben, az intézetnek a kertfelé eső részén, a hálószobából szöktek meg. Az intézet vezetősége azonnal értesítette az esetről a rendőrséget. A rendőrség keresi a szökevényeket, egyben pedig táviratilag hívja fel rájuk a hatóságok figyelmét.

— **Az Erdővidéki Hirlap.** Válsággal küzdött a Baróton megjelenő „Erdővidéki Hirlap“, amely egydarabig a Brassói Lapok nyomdájában készült. Jövedelme nem fedezte a lapköltségeit. Előfizetője kevés volt. Már-már úgy állott a dolog, hogy anyagi okokból be kell szüntetni a különben jól szerkesztett függetlenségi hetilapot. A napokban aztán, amint értesülünk, összeült a baróti társadalom színe-java, s szerkesztőbizottsági értekezlet volt, melyen kimondták, hogy a lapot anyagi áldozatokkal bár, de továbbra is fenntartják. A jelen voltak 50—100—400 koronás, adományokkal járultak hozzá a fenntartásához.

— **Jubiláló kártyajáték.** A legnépszerűbb kártyajáték ebben az országban kétségtelenül az alsós. Minden ember alsózik, de kevesen tudják, hogy karácsony első napján volt az alsósnak huszonöt éves jubileuma Nagyváradon találtak föl. Azelőtt régen tudvalevően a szelíd, békességes felsős kalábriász járta, amelyet izgalmak nélkül csöndes pipaszó mellett játszottak a jó öregek. A bélakassza volt, mindössze az ami, a jámbor partnereket kivetette a sodrúkból, de az se járt kontrával, se suazzal. Az alsóshoz nem fűződik az igazi fölfedezés dícsősége, amelyben voltaképp a régi kalábriász és tarokk az őse. Ebből a két játékból kombinálta ki most huszonöt éve a váradai kereskedelmi csarnok zöldposztos asztalánál két utiember: Karländer Ede dr. ügyvéd és Breidsz Ármán nagykereskedő. Ők játszották először az alsóst, s másnap már minden nagyváradai kávéházban zengett, harsogott, a trull-ulinó. Így terjedt el az országban s vált népszerűvé a határon túl is a tüzes, tempós, színes alsós.

+ **Immár köztudomásu, hogy az annyira rettegett vakbélgyulladás ott szokott fellépni, a hol már előzőleg hosszabb ideig tartó székrekedés állott fenn. A vakbélgyulladás ellen úgy védhetjük meg magunkat legjobban, ha reggelenként egy fél pohár természetes Ferencz József-keserűvizet iszunk, mely a székrekedést gyorsabban kiméletesebben gyógyítja, mint bármely más orvosság.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THIERFELD DÁVID.

Hirdetések.

Egy butorozott szoba és egy előszoba kiadó. Bethlen-utca 51. szám.

Két esinosan butorozott szoba, ki- szolgálással kiadó egy nagyon szép kertben, Kis-utca 11. sz.

GŐZ- és KÁDFÜRDŐ FOGARAS.

Fürdő-rend

1909—10. évadra. (Szeptember 1-től május végéig.)

Amennyiben a fürdő üzemben tartása nem fizetődne ki, úgy a fürdő bezáratik.

Kádfürdő:

Hétköznapokon reggel 7-től este 6 óráig.

Vasár- és ünnepnapokon reggel 7 órá-tól déli 12 óráig.

Ár: ruhával I. o. K. 1.— II. o. K. —60

Gőzfürdő:

Csütörtökön d. e. 7-12 óráig férfiaknak
" d. u. 2-5 óráig nőknek.

Ár: ruhával K. 1.20

Pénteken d. e. 7-12 óráig férfiaknak
" d. u. 2—5 óráig nőknek.

Ár: ruhával K. —.80

Szombaton d. u. 2-7 óráig férfiaknak
Ár: ruha nélkül 40 fill.

Vasárnap d. e. 7-12 óráig férfiaknak
Ár: ruhával K. 1.—

Stof és Fia.

Sz.: 958—909. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1909. évi 10379. sz. végzése következtében Dr. Serbán Miklós fogarasi ügyvéd által képviselt Ucea Máre felsőucσαι takarékpénztár javára 500 kor. erejéig 1909. évi november hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 720 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bivalak, tehén, sertések és széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a fogarasi kir. járás-bíróság 1909-ik évi V. 925/2. számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi október hó 30 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 122 kor. 5 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Korb községhezánál leendő megtartására 1910. évi február hó 10-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Fogarason, 1910. január hó 19-én.

Gyárfás Ferenc,
kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint folyó évi február havában fogarasi gőzfűrészt telepünkön, készen fűtésre alkalmas földarabolt száraz bükkfát bocsátunk eladásra, és pedig:

Usztatott bükkfa köbméterenként K 7.-
Usztatlan " " " " " 7.50
100 kg. " " a gyárba " 1.80

Ezen minőségű tűzifának ára házhoz szállítva m³-ként 60 fillérrel magasabb, s miután már eddig is számos megrendelések tétettek, — hogy a szállítás körül akadályok fel ne merülhessenek, — fölkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy megrendeléseiket, szükség beálta előtt mindig 8 nappal előbb megtenni sziveskedjék.

Fogarason, 1910. január 6.

Schneider J. és Társa.
fakereskedő cég.

:: VILLANY- :: Tantal-lámpa.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Áramtakarítás kb. 60%, fehér fényvel ég.

Rázkódásoknak ellen áll,
érzékelen. Egési óráinak
száma meghaladja bármely
izzólámpáét. Minden helyzetben,
tehát felé állva, ferdén, oldalt
egyformán, kifogás-
!!! talanul ég. !!!

Olesőbb a többi fémszálas izzólámpánál.

ÁRAK:

1 db. tantallámpa 32 és 50-es fényvel (körte) K. 4.20
32 és 50-es " Golyvalak K. 4.50
1 db. izzólámpa 5 egész 32-es " (körte) 78 fill.

Raktár Fogarason:

: Thierfeld Lipót. :

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A

RÉTHY-féle

Pemetefü-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

TÖRLEY PEZSGŐ

2
csinosan butorozott
különbejáratu SZOBA,
fűtéssel, világítással KIADÓ.
Szarvas-u. 2. sz.
(Vadkert.)

M e g h í v ó.

A Fogarasi Előlegezési Egylet Részvénytársaság XXXIX. évi RENDES KÖZGYÜLÉSÉT 1910. évi február hó 2-an szerdán d. u. 2 óraker az ág. ev. nitközség disztermében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása az igazgató által.
2. A felügyelő bizottság jelentése a megejtett pénztárvanacsólásról és a zárszámadás felülvizsgálásáról.
3. Az 1909. évi mérleg összehasonlítása a mult évi mérleggel.
4. A tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
5. Az igazgatóság előterjesztése egy vezérigazgató alkalmazása tárgyában és ezáltal az alapszabályokban esetleg előforduló módosítások keresztülvitele.
6. A titkár választása, az igazgatóság és felügyelőbizottság kiegészítése.
7. Egyéb indítványok.

Fogaras, 1910. évi január hó 22-én.

Az igazgatóság.

Czell Frigyes és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők, MEDGYES.

Legjobb beszerzési forrás valódi
erdélyi természetadta tiszta
!! HEGYI BOROKBAN. !!

Hordókban és palackokban!

:: KITÜNŐ SAJÁT TERMÉSÜ ÉS VÖRÖS BOROK. ::

Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kitüntetve.

Kalmár és Engel

MOTOR-ÉS GÉPGYÁRA
BUDAPEST, V. LIPÓT-KÖRUT 22.

Ajánlja egy cséptőgépet, mint malomüzemre leg-egyszerűbb benzínmotorjait, benzínkomobiljait, valamint szivó gázmotorjait, melyek V., Lipót-körut 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

:: Teljes jótállás ::
:: kitűnő cséplésért !

Egyenlő létező újdonság!
Ezen motorok egyenletes járása és bémulatos egyszerű szerkezeti folytán bármely legjárata-nabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre.

2 TELJESEN ÚJ

GRAMOPHON

ELADÓ.

Eladási ára: 56 K. Kisebb 48 K.

Hozzávaló hanglemezek:

Kétoldalos nagyalak á 2.40 K.
„ kivalak á 2.— K.

Logtökéletesebb szerkezet tiszta hangdobozzal! Játzás közben nem serceg!

Értekezhetni lehet:

Thierfeld Dávid

könyvkereskedésében.

Urak és hölgyek

könnyű és jól jövedelmező mellékere-setre tehet-sorsjegyek nek szert, ha

!! részletfizetésre !!
való eladásával foglalkozni hajlandók. Hasznavehetőség esetén fixizetés!

FLEISSIG SÁNDOR

BANKHÁZ
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 2. SZ.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

! Nyavalyatörés !

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hatyu gyógyszerár által Majna Frankfurt.

5500

bizonyítvány orvosok és magánzók-tól bizonyítják, hogy

KAIZER

MELL-KARAMELLAI
a három fenyővel

KÖHÖGÉST

rekedtséget, elnyálkásodást, katarrust, görcs és számarhu-rutot legjobban elhárítják.

Csomagja 20 és 40 fillér
:: 1 szelence 60 fillér. ::

Kapható: Hermann J. P., Dr. Kontes-veller Károly, Steinburgi Pildner F. A.
:: urak gyógyszerárában. ::

FIGYELEM.

KÉSZPÉNZKÖLCSÖNÖK

Jelzálogkölesön 4%, 4½% és 5% amortizációra, Konvertálás, Személy-hitel (bankpénz 1—2 kezessel, magánpénz kezes nélkül), Örökségek vétele, Vállalatok finanszírozása, Részvénytársaságok alapítása, Fizetésektelen kereskedők kiegyeztetése, valamint

Adás-vétel.

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánosan.

ÁDLER ÉS SINGER

Általános Forgalmi Vállalat
:: Betéti Társaság ::
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 21.

Kerítés oszlopok tölgyfából

OLCSÓ

kerítésnek való deszkák!!

és minden az asztalos és építő-ipar szakmához tartozó faanyagok állandóan raktáron tartatnak és mérsékelt áron adatnak el.

Csikmegyéből származó anyagom az országban elismert legjobb minőségűek.

Szívest pártfogást kér

.. DOMÁNY ARTUR ..

ÉPÜLET- ÉS TŰZIFA KERESKEDŐ: FOGARAS.